

Eżamijiet ta' Nofs is-Sena Frar 2015

IT-TIELET SENA

STUDJI SOĊJALI

ĦIN: SIEGĦA U NOFS

Isem _____

Klassi _____

1. Din il-karta tal-eżami fiha SITT taqsimiet.
2. Aqra sewwa l-istruzzjonijiet fit-titli ta' kull eżercizzju.
3. Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA.

Għall-użu tal-ġhalliema

Taqsim	Taqsim	Taqsim	Taqsim	Taqsim	Taqsim	Total
A	B	C	D	E	F	
10	10	10	25	25	20	100

Imla l-vojt bil-kliem provdut.

soċjeta'	ir-regoli	wirt	il-mezzi tax-xandir	in-normi
mono-kulturi	multi-kulturali	bniedem	dinamika	il-valuri

Kultura hija r-riżultat tar-relazzjoni bejn il-_____ u l-ambjent. Il-kultura hija _____ soċjali: tħaddan dak kollu li l-bniedm għamel lill-ambjent ta' madwaru sabiex jagħtih xejra u forma differenti. Għalhekk, kull _____ għandha l-mod tal-għixien tagħha. Dan il-mod ta' għixien jiġbor fih _____, _____ u _____ fost karatteristiċi oħra ta' dik is-soċjetà. Dawn flimkien jibnu l-kultura _____ tas-soċjetà.

Illum kull soċjetà tinkludi aktar minn kultura waħda. Dawn insejnhomom soċjetajiet _____. Ftit li xejn għadna nsibu soċjetajiet _____. _____ huma fattur ewlieni ta' dan it-tibdil.

TAQSIMA B

Aghmel sinjal taht it-twegiba t-tajba.

- L-irwoli tagħna nitgħallmuhom
 - mill-iskola biss.
 - mill-ġenituri biss.
 - minn aġenti differenti.
- Biex kultura Maltija tibqa' tħajja huwa importanti li
 - tiġi trasmessa minn ġenerazzjoni għal oħra.
 - nabbandunaw l-elementi kulturali Maltin.
 - indaħħlu u nipprattikaw festi barranin.
- Biex komunita' tiżviluppa,
 - iċ-ċittadini għandhom jaħdmu għal rashom.
 - għandna nissieħbu ma' gruppi differenti li jaħdmu fl-interess tal-komunità.
 - ir-residenti għandhom jixtru kolli mill-istess komunita'.

4. Fil-komunità tagħna
 - a. is-sindku huwa l-aktar importanti.
 - b. ir-residenti għandhom iħallu kollox f'idejn il-kappillan.
 - c. kulhadd għandu l-irwol tiegħu.

5. L-identità lokali
 - a. tagħmel ir-raħal tiegħi uniku.
 - b. tagħmel lil Malta pajjiż uniku.
 - c. ma teżistix.

6. Il-kontroll soċjali nsibuh
 - a. f'Malta biss.
 - b. mad-dinja kollha.
 - c. f'pajjiżi demokratiċi u fejn hemm stabbilità politika.

7. Il-kontroll personali huwa
 - a. kontroll fuqi nnifsi.
 - b. kontroll li jien nagħmel fuq l-oħrajn.
 - c. kontroll li jagħmel fuqi haddieħor.

8. Ċittadin Malti
 - a. huwa xi hadd li jagħmel li jrid f'Malta.
 - b. għandu drittijiet u dmirijiet.
 - c. huwa mmigrant li żżewweġ Malta.

9. Soċjeta' multi-kulturali hija soċjeta'
 - a. li taċċetta ħafna kulturi.
 - b. li għandha kultura waħda biss.
 - c. hija soċjeta' li għadha qed tiżviluppa.

10. Fejn hemm id-diversita' huwa mportanti li jkun hemm
 - a. rispett.
 - b. firda.
 - c. nies li jaħdmu għal rashom.

Agħzel jekk hux veru jew falz billi tagħmel sinjal taħt it-twegiba t-tajba u wara għid għaliex.

1. L-aġenti jgħallmuna permezz tas-sanzjonijiet. VERU FALZ

Għaliex? _____

(2 marki)

2. L-istituzzjonijiet soċjali jaħdmu fl-aħjar interess taċ-ċittadini. VERU FALZ

Għaliex? _____

(2 marki)

3. Kultura li tibqa' l-istess, ngħidulha kultura dinamika. VERU FALZ

Għaliex? _____

(2 marki)

4. Il-mezzi ta' komunikazzjoni għenu ħafna biex jinxterdu u jidhlu ilmenti barranin fil-kultura Maltija. VERU FALZ

Għaliex? _____

(2 marki)

5. Il-valuri mhumiex parti mill-kultura. VERU FALZ

Għaliex? _____

(2 marki)

Wieġeb dawn il-mistoqsijiet KOLLHA fid-dettal.

1. Spjega kif in-normi huma mezz ta' għaqqda lejn iċ-ċittadini.

2. Kull dritt iġib miegħu dmir. (a) Kif?

(b) Aġhti eżempji.

3. Għaliex id-drawwiet u t-tradizzjonijiet ta' kultura huma importanti?

4. (a) Liema huma dawk il-fatturi li qed jgħinu biex insiru aktar multikulturali?

(b) Spjega **tnejn**.

5. (a) X'inhni '**identita' globali**'?

(b) X'nifhmu meta ngħidu li aħna ċittadini globali?

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

Il-Ġnus Magħquda ħarġet id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem fl-1948. Din id-Dikjarazzjoni tikkonsisti minn 34 dritt li kull bniedem fid-dinja suppost igawdi minnhom. Fost id-drittijiet insibu li “kull bniedem jitwieled liberu u ugwali”, id-dritt tal-edukazzjoni, id-dritt tal-moviment fost oħrajn.

1. F'liema sena l-Ġnus Magħquda pprezentat id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet Fundamentali?

_____ (marka)

2. Għaliex taħseb li l-Ġnus Magħquda ħarġet din id-Dikjarazzjoni?

_____ (2 marka)

3. (a) X' tifhem bil-kelma '**drittijiet**'?

_____ (marka)

(b) Agħti eżempju.

_____ (marka)

4. X' nifhmu bil-kelma '**universali**'?

_____ (marka)

5. F'liema pajjiżi nsibuhom dawn id-drittijiet? Għaliex?

_____ (2 marka)

6. X' tifhem meta ngħidu '**kull bniedem jitwieled liberu u ugwali**'?

_____ (4 marka)

7. Semmi **hames** eżempji ta' drittijiet fundamentali li nsibu f'din id-Dikjarazzjoni.

(a) _____ (marka)

(b) _____ (marka)

(c) _____ (marka)

(d) _____ (marka)

(e) _____ (marka)

8. Apparti d-drittijiet kull ċittadin għandu wkoll diversi dmirijiet. Semmi **tlef** dmirijiet li ċittadin għandu lejn is-soċjetà.

(a) _____ (marka)

(b) _____ (marka)

(c) _____ (marka)

9. Semmi dritt li pajjiżi partikolari m'għandhomx. Spjega għaliex.

_____ (2 marki)

10. Fisser xi fisser meta ngħidu li l-gustizzja hija għamja.

_____ (3 marki)

